

KRASOVHLED

DOBROVOLNICKÝ
OBČASNÍK NADACE
KRÁSA POMOCI

4.vydání
březen 2023

TÉMA ČÍSLA:
TRADICE,
FOLKLOR

**VELIKONOCE V
NORSKU:
ROZHOVOR S
KATKOU A EVOU**

VĚDOMOSTNÍ
KVÍZ

NADACE
KRÁSA POMOCI

OBSAH

Úvodní slovo	2
Tradice v Česku	3
Tradice očima dětí	4
VELIKONOCE V NORSKU: Rozhovor s Katkou a Evou	5
Téma: FOLKLOR	7
Tradice očima dětí	10
Vyzkoušejte paměť	11
Důležité kontakty	12

Vážený čtenáři,

držíš v ruce další číslo časopisu Kraso(v)hled! Jupí! Časopis je občasník a sestavujeme ho my, dobrovolníci a zaměstnanci Nadace Krása pomoci ve svém volném čase.

Snažíme se do něj dát něco pro pobavení, poučení a taky kus sebe.

V prvním letošním čísle si přečteš dlouhý rozhovor až z dalekého Norska! Mozek procvičíš s kvízem od paní Jiřinky. Připomeneme si české tradice. A povíme si něco málo o folkloru a jeho prvcích.

Každopádně získáš Krásný vhled. A nahléd!

Příjemné chvíle u čtení Kraso(v)hledu přeje
Káťa

NADACE
KRÁSA POMOCI

Pokud máte připomínky, rady a tipy, jak časopis zlepšit nebo máte zájem se do psaní časopisu zapojit, napište nám na naši adresu, do předmětu napište Kraso(v)hled.

Nadace Krása pomoci
Španělská 770/2
Praha 2
12000

info@krasapomoci.cz

TRADICE V ČESKU

České lidové zvyky jsou založeny na křesťanské nebo pohanské tradici, často se trochu liší kraj od kraje. Vyjmenujeme ty nejznámější....

Tři králové přicházejí 6. ledna. Jmenují se Kašpar, Melichar a Baltazar. Na Tři krále se v naší době pořádají dobročinné sbírky. To je hezky zachovaná tradice.

O **masopustu** se lidé baví a hodují. Pořádají se taneční zábavy, průvody v tradičních maskách a vaří se spousta dobrot. Smaží se masopustní koblihy a pořádají se zabíjačky. V dobách, kdy neexistovaly ledničky, bylo pro zabíjačky nejlepší právě mrazivé zimní období.

Po masopustu přichází **čtyřicet dní půstu**. Dnes už ho dodržuje málokdo. Během půstu si lidé odřikli všechno, co je v životě postradatelné. Byla to doba očištné přípravy na další velké svátky - **Velikonoce**.

Ale Velikonocím předcházela ještě jiný svátek - **Hromnice**. V ten den se svítily svíce zvané hromničky, které měly lidi ochránit před bouří a bleskem. Hromnice byly také první předzvěstí jara!

Filipojakubská noc, dnes už známá spíš jako pálení čarodějnic. Právě to má lidi ochránit před působením zlých sil.

První máj - lásky čas, kdy hrdliččin zval ku lásce čas. Polibky pod rozkvetlou třešní, stavění máje a vítání jara.

Dožínky jsou slavnosti plné voňavých koláčů, buchet a věnců zdobených květinami a ovocem. Patří k nim i hudba, zpěv a tanec. Koncem léta se sklízí nejen obilí, ale i jiné plodiny. Takže se slaví také vinobraní, trnkobraní, dočesná po sklizni chmele nebo dokopná po sklizni brambor.

Každá sklizeň si zaslouží oslavu, protože po té poslední už přijde studený podzim.

Když se říká, že **svatý Martin** přijel na bílém koni, znamená to první sníh. Svátek sv. Martina je 11. listopadu a jako většina svátků je spojený s různými dobrotami, především s mladým vínem a pečenou husou, a k nim patří samozřejmě i setkávání rodin a přátel. Někde také pečou svatomartinské rohlíčky ve tvaru podkov. Mají připomínat koně statečného vojáka Martina, který v chudém městě poztrácel podkovy a ty se pak proměnily ve zlato.

Nedlouho po sv. Martinovi přichází další svatý, na kterého se těší především děti. Je to **svatý Mikuláš**, který v biskupském rouchu a za doprovodu andělů a čertů navštěvuje rodiny s dětmi. Hodným dětem naděluje dárky, zatímco zlobivé děti straší čerti a rozdávají jim uhlí a brambory.

Advent jsou čtyři neděle čekání na příchod Spasitele. Zapalují se svíčky na adventních věncích a z betlémské jeskyně putuje do všech koutů křesťanského světa plamínek betlémského světla.

FOLKLOR má v České republice hluboké kořeny. Je zastoupen v Čechách (hlavně na Chodsku) a po celé Moravě. Typické jsou národní kroje, lidová keramika, písně, pořekadla, výzdoba původních obydlí. Lidové tradice udržují po celé České republice folklórní soubory a lidové hudby. Místa, kde se s folklorem nyní můžete seznámit, jsou po celé republice. Je to třeba skanzen Rožnov pod Radhoštěm, Veselý kopec či Hlinsko.

TRADICE OČIMA DĚTÍ

Základní škola Jakutská, Praha 10, třída 3.C

VILEM

Pálení čarodějnic s babičkou

Nejraději slavím pálení čarodějnic s babičkou, protože společně vyžehlíme čarodějnice. A pak je společně spálíme.

JULI

Vánoce s babičkou

Nejraději slavím Vánoce s babičkou, protože jsme spolu a společně pečeme chléb. Rozbalujeme dárky a jíme cukroví.

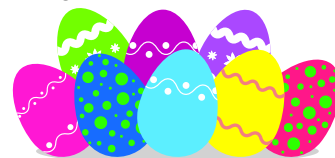

VELIKONOCE NA SEVERU aneb Katka píše z Norska

Pro svůj druhý článek v tomto časopisu jsem se rozhodla oslovit dvě úžasné dámy, které většinu svého života žijí v Norsku. Evu a Katku jsem vyzpovídala v knihovně Deichman v centru Osla, s mořem v zádech. Jejich vycestování do ciziny proběhlo v letech 1968 a 1969, kdy každá z vlastních důvodů, ovlivněných politickou situací doma, využily příležitosti a i přes nebezpečí a pozdější komplikace začali žít nový život v zemi, kde zimy jsou temné a v létě slunce nezapadá.

S Katkou se vidím dnes poprvé a rozhovoru předcházelo malé seznámení. S Evou se znám už pár měsíců díky ČeskoNorskému fóru, ve kterém působím jako dobrovolnice a redaktorka online časopisu. Přestože tématem rozhovoru jsou Velikonoce, často nám unikla nit k jinému zajímavému tématu a nespočetněkrát jsme se vracely zpět k původnímu námětu našeho povídání.

Jak slaví Čecho-norové příchod jara a Velikonoční svátky? To je tématem dnešního posezení u kávy a čaje...

Vzpomínáte si, jaké byly Velikonoce, když jste byly malé??

Katka: Já jsem jako dítě vůbec neměla pomlázku. Jediné, co jsem zažila jako dítě, je, že jsme malovali vajíčka. To jsme dělali ve školce. Měli jsme ale chatu, kam jsme jezdili, a tam nám rodiče schovali vajíčka na zahradě a my je jako děti hledali. Tyto zvyky nám vymýšlela maminka. Tatínek, který byl původem Rus, neměl na naše tradiční Velikonoce žádný vliv. To jsou moje dětské zvyky.

Eva: Já jsem si nastudovala, jak je to tu ve Skandinávii s tradicemi na Velikonoce. Hledání vajíček mají Švédové, v Norsku tohle vůbec nebylo. To se ale pořád mění.

Katka: To jsem chtěla říct. Když jsem přišla do Norska, tak byly Velikonoce v Norsku dost církevní svátek, zejména pro ty, co věřily. Jinak bylo Norsko o Velikonocích zavřené, od čtvrtka až do pondělí, a všichni odjeli na hory. A ti, kteří neměli na to odejít na hory, ti za starších dob dělali, že nejsou doma. To jsem se doslechla a prý se tak dělo speciálně v Oslu. Na horách se chodilo na lyže. A malování vajíček, to tu tenkrát vůbec nebylo.

Eva: Ano, to je až v poslední době.

Katka: To se tyhle zvyky do Norska dostaly v rámci globalizace.

Eva: A taky i sbírání hub. Norové neměli kulturu ve sbírání hub. To je naučili až ty ostatní národy. Když to jí kráva, tak to nejedí lidi. Tak to prostě ti Norové měli.

A co Vaše Norské tradice v dospělosti?

Eva: Z mládí si sem neseš svoje vlastní tradice a pak v té cizině je buď slavíš tak, jak je znáš, nebo vyzpovídáš jak se to slaví tady a jdeš s proudem. No a buď jsi vdaná s Norem a děláš to, co Norové dělají, a nebo jsi tu v české komunitě a děláš si to, co ty chceš. A protože jsem nevyrostla v nábožensky poznamenané rodině, tak jsme neměli ty církevní zvyky. Dělali jsme jenom to, co se líbilo dětem, jako je třeba malování vajíček.

Katka: Ano prosím. My jsme byli náboženství ušetřeny (usmívá se).

Takže ze zvyků se u vás zachovaly klasické - pomlázky, vajíčka, mazanec, beránek?

Eva: Ano.

Katka: Mazanec, to pečú ještě dnes. Mazanec a vánočka, to je stejné těsto, jenom se jinak formuje. Beránek v mojí rodině nebyl tradice, tak jsem si ji nevzala ani sem.

Eva: To já ano. Mám dnes už tři různé formy na beránka, ve třech velikostech. A vždycky jsem se snažila dětem toho beránka upéct a nazdobit, protože jsem to měla a mám moc ráda. Ale oni mi ho nechtěli jíst, protože byl tak roztomilý. A nakonec mi zbyla z beránka jen ta hlavička s mašličkou a zvonečkem a tu nikdo nechtěl jíst, tak tu uschlou hlavu do teď dávám jako dekoraci (obě se smějí). A teď už nemá cenu to dělat, protože to má hodně cukru a ti mladí to nechtějí.

Katka: Mám pocit, že těsto na mazance a vánočky je oproti norskému pečivu málo sladké.

Jak vypadá příchod jara v Norsku?

Katka: Tady se říká, že je jedna zima bílá a jedna zima zelená. Obvykle bylo po celou zimu bílo, jezera zamrzlá tak do konce dubna a najednou ze dne na den je zeleno a prakticky léto. To je tak před 50 lety. A kvůli globální oteplení je klimaticky tato oblast (Oslo) podobná česku. Letos je tato zima úplně jiná než loni. Mnohem chladnější.

Jaké další myšlenky máte, když se v Norsku řekne Velikonoce?

Eva: Ono to tu bylo dřív hodně náboženské, tak jak to nebylo v česku.

Katka: Ono se to nesmělo v té naší době. Ty jsi dnes zmínila polévání vodou. Tuhle tradici jsem zažila, až když jsem vyjela na tábor. Tam jsem se poznala s jednou slovenskou dívkou. Ráno vyskočila z postele a zakřičela „Oblievačka“. Já, v té době neznalá, na ní koukala, co to povídá, protože tenhle zvyk jsem prostě neznala...

Eva: V Praze jsme toho moc nezažili. Ale jezdili jsme jako dospělí na chatu, 60 km od hlavního města. Tam se ty zvyky více dodržovaly. Chodilo se s pomlázkou. Na každém rohu byla bitá nějaká holka a v každém domě dostali koledníci ještě štamprli. Takže na konci dne byli všichni tak opilí, že byli ještě surovější, než na začátku koledování. Za našich mladých let to tam takové tolik nebylo. To až teď. My jezdili vlakem. Nyní jezdí autem a aby mohli pít a stihli vyvstřízlivět, chodí koledovat o den dřív. Takže jen zírám, jak se to rychle mění...

Katka: Já jsem zažila krásnou pomlázku loni. Jezdím do Prahy často za přáteli a mám tam i bratra. On žije ve Stodůlkách a já přijela na návštěvu. Na Velikonoce jsme šli na procházku a potkali jsme mládence s pomlázkou. Brácha jim povídá: „Tak jí pořádně vyšlehejte, ale nemá vajíčka.“ To byli takový slušní kluci a povídali: „A můžeme?“ Na to jim říkám: „Ale určitě“. „Ale my vás šleháme jen trošičku“. To jsem se nasmála (směje se). To je moje zkušenost s Velikonoci v Čechách. Vlídna a zdvořilá. Symbolická...

Eva: Můj bratr vždycky říkával: „Musím maminku symbolicky vyšlehat“ a maminka už se nastavovala. To už měli tak zažité. A takto to mají vlastně i moji synové. Pokud to bylo možné, posílala jsem je do Čech k rodině. Jednak abych si od nich oddychla a jednak aby nasáli tradice a žili český jazyk. To mi pak kolikrát volali, že se mi omlouvají, protože mě nemůžou vyšlehat pomlázkou.

Tady mám fotku velikonočních vajíček, který jsem si před 30 lety namalovala s českou kamarádkou, akademickou malířkou v Krkonoších na Velikonoce. Tu vzpomínku z mládí jsem si v těch vajíčkách utvrdila. Na Velikonoce je vždy vyndám a vyzdobím si s nimi byt. Na zbytek roku je zase pečlivě uschovám. Ve stáří takové věci prostě oceníš. Když přijde norská návštěva, vždy si mých kraslic všimnou a obdivují je. Moc se jim to líbí.

Jak vlastně vypadá vaše bydlení na Velikonoce?

Eva: Mám pomlázku, mám vajíčka, beránka...

Katka: A jehnědy si natrháš..?

Eva: To ne. Nenašla jsem pořádné jehnědy.

Napadá mě osivo..?

Katka: Tady se seje takové zelené, které chutná jakoby po pepři nebo křenu.

Takže to používají i jako koření?

Katka: Používají to jako osivo, je to jako křenová chuť. Ty semínka můžeš dát klidně na vatu na talířek, vyklíčí a když jsou velké a zelené, tak je ustříhneš a jíš.

Já jsem si vyhledala na internetu názvy tradičních velikonočních pokrmů, co na ně říkáte? Smalahove, Fårikål, Solbærtoddy, karamelový pudink..

Eva: Pudinky jsou tu velmi tradiční. Marcipán, šunka...tohle bych řekla, že jsou základní norský sváteční jídla nejen na Velikonoce. Jehněčí... za starých časů to nebylo... to byla ovce a byla hodně cítit. Moc lidí to nejedlo. Norsko je velká země a záleží, ze které části Norska jsi... Na západě jsou tradice hodně zaměřené na ovce. Tady dole na jihu bych řekla na vepřové maso a na severu zase na soby.

Katka: Moje dcera je vdaná s Norem ze západu a ti mají tradice postavené na ovčím mase. Třeba Smalahove, uvařená hlava ovce, jí se z ní vše včetně očí.

Eva: Co se dnes už moc nedělá, je tradice, že se v pátek jedl blodpudding. Ten je ze sražené krve, něco jako naše jelita. A to je symbol krve Ježíše pána. Stále se to tu prodává v takovém střívku a zajímavostí je, že je to překvapivě chuťově do sladka.

Katka: Tohle já jsem nikdy nezažila.

Eva: To protože je to stará tradice věřících. A jedly se slané ryby. Vše je krajové. A také se jedli se slanečci, kteří ti měli dát pocit žízně, jako měl Ježíš pán, když byl přibitý na kříži.

Katka: To jsou hodně staré tradice. Takové sebetřýznění.

Eva: Ano. Plus si dávali kamínky a rýži do bot poslední den Velikonoc, aby zažili to utrpení, které prožil Ježíš, když nesl kříž. Ale to už nikdo nedělá. Já se svým manželem jsme vždy milovali ten blodpudding, který jsme kupovali. Jedli jsme ho kdy jsme chtěli, s bramborem.

Katka: Pro mě je to nepochopitelný, tyhle věci z krve se u nás v česku jedly na kyselo a na slano, ale tady v Norsku je tenhle typ jídla na sladko.

Eva: I ty rybičky byly na sladko.

Katka: Je zajímavé, jak je člověk vychovaný a ty matoucí situace, když čekáte sladkost a je to slané a naopak. To je šok. Ale některé věci už mám teď ráda. Třeba pepřové sušenky.

Pokud bych se mohla ještě vrátit k vajíčkům, doslechla jsem se, že je tu tradice malovat vejce do modra. Je to tak?

Katka: To není pravda. Ve školkách se malovalo všemi barvami.

Eva: To má asi původ v tradici, kde dny mají každý svou barvu. Zrovna pondělí je modré, takže asi proto. Jinak je to moc zajímavé, ta symbolika. Krom křesťanských významů byly také dny barevně rozlišeny k tomu, aby se vědělo, co který den před Velikonocemi má žena chystat, jakou práci udělat. Třeba ale u nás v Česku je zelený čtvrtek převzatý z němčiny. Jenže je to zkomolené. Původně se ten čtvrtek jmenoval Greindonnerstag. My, jak jsme mluvili špatně německy, jsme z toho udělali Gründonnerstag. A to grein znamenalo lkavý. Jako nářky...za Ježíše pána při rozloučení.

A co třeba nějaké zvláštní jarní aktivity? Konají se tu? My se třeba na konci zimy otužovali a jakmile roztaje led, plánujeme otužováním opět začít a přivítat tím jaro...

Eva: Tady všichni hubneme (smějí se).

Katka: Opalování. Když přijdou první delší slunečné dny, všichni se opalují, aby dostali lepší barvu a také ze zdravotního důvodu. V současné době to pro naši generaci znamenalo rozšíření rakoviny kůže. To ne kvůli norskému slunci. To bylo mírné, ale Norové začali jezdit na jih v průběhu zimního období a nevěděli, že si tam nemohou dovolit to, co na norském slunci. Ale je to Velikonoční zvyk. Je slunko a hned se jdeš vystavit.

Náš rozhovor se točil nejen kolem velikonočních svátků a jarních zvyků, ale také kolem exilu, života v Norsku všeobecně a dalších témat, která už se bohužel do tohoto rozhovoru nevešla. Věřím ale, že bude brzy příležitost podělit se o tyto dojmy jindy, kdy na to bude příhodnější období.

Malá ochutnávka tradičních svátečních pokrmů, které mají v Norsku velkou oblibu:

Pinnekjøtt – pečená jehněčí žebra, které mají oblibu v kteroukoliv sváteční dobu.

Rakfisk – je uleželá ryba, která se konzumuje syrová a má velmi silný a pro "Nenory" nepříjemný zápach.

Kjøttkaker – obdoba našeho karbanátku, ale dle mého chuťově velmi, až zbytečně výrazný.

Fårikål – ovčí se zelím. Jedná se o norské národní jídlo.

Sursild – nakládáný sled'

Fårikål

Rakfisk

Sursild

Kjøttkaker

FOLKLOR

Slovo „folklor“ si většinou spojujeme s projevy venkovské společnosti – s lidovými písněmi a tanci, zvyky a obyčejí, pohádkami a pověstmi. Skoro to vypadá, že nemají v moderní, městské společnosti místo. Folklor ale ve skutečnosti není vázán jen na tradiční prostředí; je součástí lidské společnosti. Jeho žánry a podoba se můžou proměňovat, ale jako fenomén zůstává jedním z důležitých způsobů komunikace. Často navíc tvoří protiklad k „oficiální“ kultuře vytvářené školami a dalšími institucemi, literaturou, masovými komunikačními médii. Společně sdílené příběhy, zvyky i způsoby uměleckého vyjádření pomáhají vytvářet a udržovat identitu sociálních a etnických skupin, generací, regionů i zájmových skupin.

Dětský folklor

Mnohé říkanky, hry, vtipy, hádanky a popěvky oblíbené dětmi byly v nějaké podobě zaznamenány už mnohem dříve, zároveň ale podléhají módním vlivům. Do říkadel a básniček pronikají postavy z kultury (Vinnitou, Sandokan, Harry Potter), napodobování kamarádů vede k propojení dětských her a sběratelství (auta, céčka, kartičky). Dětský folklor se vyskytuje v prostředí neformálním i ve školách a různých oddílech.

Vyprávění ze života

Hranice mezi vyprávěními ze života (vč. memorátů – ústně předávaných vzpomínek) a pověstmi/fámami může být neostrá. V případě „latin“ (třeba myslivecké) nebo přehnaných příběhů založených na historické události může i popis skutečných zážitků přebírat motivy z ostatních folklorních žánrů. Autentická (byť přibarvená) vyprávění ze života je možné od pověstí a fám odlišit hlavně tak, že se jedná o individuální a unikátní příběhy. Můžou kolovat v rodině, z generace na generaci, v kolektivu, který sdílí zájmy (skautský oddíl).

Konspirační teorie nejsou ničím novým. Už dříve kolovaly propracované představy o spiknutích jezuitů, zednářů, Židů, rádců panovníka či jiných skupin, které se údajně pokoušely uchvátit vládu nad světem nebo zatajit nějakou důležitou událost. Tyto příběhy totiž přinášejí snadné vysvětlení komplikovaných dějů a poskytují tomu, kdo jim uvěří, pocit, že je členem výjimečné skupiny lidí, kteří vědí, „jak to doopravdy je“.

Vtip, anekdota

Vtipy využívají široké spektrum motivů a vypravěčských postupů. Některé z nich vznikají spontánně a reagují na aktuální společenská a politická témata, jiné kolují po desítky let. Vždy si však zachovávají (s výjimkou některých „kameňáků“, tedy absurdních vtipů bez vtipné pointy) stručnost a mají silnou tendenci k aktualizaci a přizpůsobují se novým společenským okolnostem. Obdobná anekdota se s minimem úprav mohla vyprávět třeba o Aloisu Rašínovi, Antonínu Zápotockém i Václavu Klausovi; dnes třeba o Miloši Zemanovi či Miroslavu Kalouskovi.

Lidová píseň a poezie

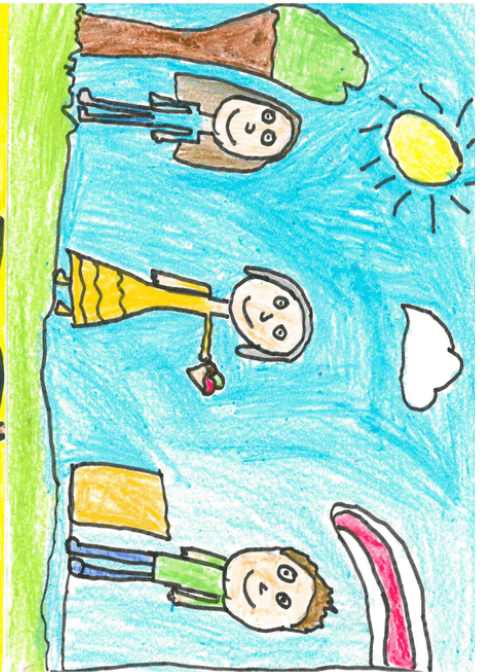
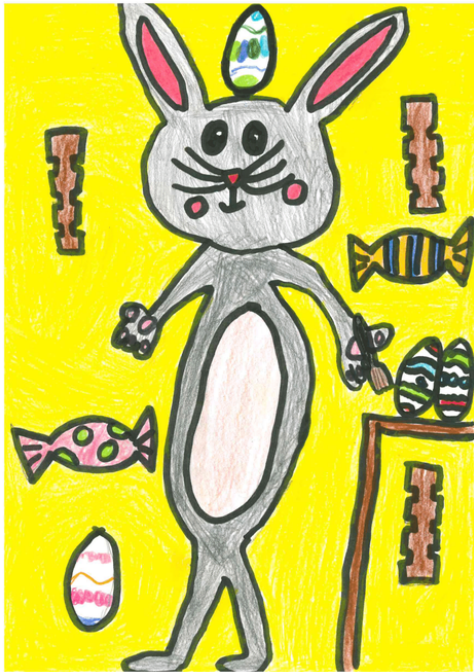
Tradiční lidová píseň bez autora má dnes pro většinu lidí pečeť něčeho krásného a autentického, ale archaického. Patří sem popěvky vojáků bojujících ve světových válkách, dětské písničky či parodické, košilaté písně kreativně přetvářející své starší verze. Od písně je blízko k poezii, která nemá hudební složku. I zde převažují v moderním folkloru hlavně útvary satirické, provokativní či bezstarostně humorné.

Pověst

Často nabírá podobu vyprávění, které může hraničit s fámou – co se přihodilo „kamarádovi kamaráda“. Vyznění bývá humorné, varovné nebo mysteriózní, s výraznou pointou. Například na studentských kolejích se setkáme s morbidními příběhy o vrazích číhajících na studentky v pokojích nebo naopak s odlehčenými historkami o tom, jak se někomu podařilo komickým způsobem složit zkoušku, na kterou se vůbec neučil.

TRADICE OČIMA DĚTÍ

Základní škola Jakutská, Praha 10, třída 3.C

Lofa

Vělikonoce s dědečkem

Nejraději slavím Vělikonoce s dědečkem, protože pleteme pomlázky a špobe se myskáme. Děda objede celou vesnici a pak hledáme vajíčka. Kdo najde nejvíce vajíček, tak ^{dobře} dostane balíček dobroty.

4

Vělikonoce s babičkou

Nejraději slavím Vělikonoce s babičkou, protože spolu hledáme ve velikonočním sladkosti a potom nás bolí zubůj.

VYZKOUŠEJTE PAMĚŤ

1. Kdo pronesl výrok „A přece se točí“?
2. Kdo byl Karel Václav Klíč?
3. Kdo byl důvěrníkem Karla IV. ?
4. Šlechtična ze 13. století, která proslula svou dobročinností?
5. Kdy byla založena Karlova univerzita?
6. Kdo byl Adam Michna z Otradovic?
7. Který náš ministr zahraničních věcí zemřel 10.3.1948?
8. Lidice a Ležáky...

Správné odpovědi

1) Galileo Galilei – italský astronom, před soudním koncilem své tvrzení popřel, ale při odchodu zopakoval (2) Český vynálezce zabývající se tiskářskými technikami, nejznámější je hlubotisk. Byl rodák z Hostinného. (3) Bušek z Velhartic – prováděl spolu hlavně degustaci vína (odtud známa básně) (4) Zdislava z Lemberka. Později kanonizována za svatou. (5) 1348 – Měla 4 fakulty (6) Barokní hudebník a básník (7) Jan Masaryk – Byl zavražděn, vyhozen z okna komunistickými příslušovaci (8) Jsou dvě obce, které byly srovnány se zemí a vypáleny jako místa za atentát na říšského protektora Heydricha. Muži byli postřeleni, ženy poslány do koncentračního tábora a děti dány na převýchovu do německých rodin.

1. Jak se jinak označuje bitva 1805 na Moravě?
2. Kdo byla Coco Chanel?
3. Co vynalezl Alexandr Fleming?
4. Kde sídlí divadlo Husa na provázku?
Praha
Plzeň
Liberec
Brno
5. Ve kterém divadle v Moskvě působil herec, básník a písničkář Vladimír Vysockij?
6. Kdo byla Hana Podolská?
7. Která stanice metra v Praze je nejhlubší?
8. Žižkovská věž...

Správné odpovědi

1) Bitva tří císařů – Rusko, Uhersko, Prusko (2) Světoznámá módní návrhářka, těž modelka. Předchůdkyně české Blanky Matragi, která dělá návrhy pro přední představitelky států. (3) Penicilin (4) V Brně. (5) V divadle na Tagance. Byl velký rebel, roky zakazovaný, ale neústupný? (6) Přední česká módní návrhářka. Oblékala první dámy, herečky a ženy mužů činných v kultuře, politice, vědě a jinak významných. (7) Náměstí míru – díky své hloubce má tato stanice i nejdelší eskalátor. (8) Byla dána do provozu před 30 lety. Měří 292 metrů a je nejvyšší stavbou nejen u nás, ale v celé Evropě.

Autorkou kvízu je paní **Jiřina**

DŮLEŽITÉ KONTAKTY

Terapeutické sluchátko - Terapeutická linka není krizovou linkou, je linkou do terapie. Po vytočení čísla **212 812 540** v provozní době linky vás automaticky spojí s jedním z psychoterapeutů. Ten se vám bude až 50 minut věnovat. Vy jako klient zůstanete v anonymitě. Terapeut se přizpůsobí vám, vaší situaci a tomu, co potřebujete řešit. Bude vám naslouchat a nebude vás nijak soudit. Může vám pomoci lépe pojmenovat, co aktuálně prožíváte, dodat sílu a pomoci najít další směřování. Pokud budete mít zájem, můžete se spolu domluvit na dalším hovoru a rezervovat si termín své distanční psychoterapie.

Elpida - Linka seniorů - 800 200 007 - volání je bezplatné, denně od 8:00 do 20:00 hodin. Anonymní telefonická krizová pomoc pro seniory, pečující o seniory a osoby v krizi.

ŽIVOT 90 - Senior telefon - 800 157 157 - je bezplatná, anonymní a odborná linka důvěry, která funguje nonstop - 24 hodin denně / 7 dní v týdnu. Je zdarma.

Nákup po telefonu:

Rohlík - www.rohlik.cz **800 730 740** - doprava zdarma pro seniory a držitele ZTP. Na lince vás zaregistrují a poté objednávejte po telefonu a platíte pouze nákup, doprava je zdarma. Nákup vám vynesou až ke dveřím. Minimální objednávka je 500,- S operátorkou nákup sestavujete, můžete se ptát na slevy a akce, a na konci vám řeknou celkovou částku. Poté vám řeknou, kdy vám nákup dovezou.

Linka 155 - pohotovost

Informační linka k nemoci Covid-19 - 1221 - Je k dispozici každý den od 8 do 19 hodin.

POZNÁMKY:

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

